

GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

[C – 2006/35207]

16 DECEMBER 2005. — Besluit van de Vlaamse Regering houdende de goedkeuring van het project 'Milieukoopwijzer, een milieuvriendelijke aankoopgids voor grootverbruikers'

De Vlaamse Regering,

Gelet op het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur als Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer;

Gelet op het decreet van 24 december 2004 houdende de goedkeuring van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005;

Gelet op het decreet van 24 juni 2005 houdende de aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2005;

Gelet op de bepalingen van het koninklijk besluit van 26 april 1968 tot inrichting en coördinatie van de controle op de toekenning en de aanwending van de toelagen;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de rijkscomptabiliteit, inzonderheid de artikelen 12 en 55 tot en met 58;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van 15 oktober 2004;

Gelet op het begrotingsakkoord van 7/12/05, door de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur;

Na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Voor het project 'Milieukoopwijzer : een milieuvriendelijke aankoopgids voor grootverbruikers', dat loopt gedurende een periode van 18 opeenvolgende kalendermaanden, wordt aan de Bond Beter Leefmilieu een subsidie toegekend ten bedrage van maximaal honderdenachtduizend vierhonderd vijftig euro (108.450 euro).

Ten aanzien van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap treedt de Bond Beter Leefmilieu op als verantwoordelijke en is volledig hoofdelijk aansprakelijk, met dien verstande dat dit vervalt op het moment dat het project definitief wordt opgeleverd.

Bij de uitvoering van het project door de BBL dient te worden vermeld dat het project wordt gesubsidieerd door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Op elke publicatie die wordt verspreid in verband met het project dient het logo van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap duidelijk te worden aangebracht.

De gedetailleerde projectomschrijving met precieze arbeidsbesteding wordt opgenomen als bijlage 1 van dit besluit.

De gedetailleerde begroting van het project wordt opgenomen als bijlage 2 van dit besluit.

Het gedetailleerde tijdschema wordt opgenomen als bijlage 3 van dit besluit.

De nota met het voorstel van communicatiestrategie aansluitend bij de aandachtspunten van de Inspectie van Financiën wordt opgenomen als bijlage 4 van dit besluit.

Art. 2. De in artikel 1 vermelde subsidie ten bedrage van maximaal 108.450 euro wordt geïmputeerd op artikel 361B3305 'subsidies met betrekking tot informatie/sensibilisering, natuur- en milieueducatie en natuurtechnische milieubouw' van het Minafonds lastens de begroting 2005.

Art. 3. De uitbetaling van de subsidie gebeurt als volgt :

1. 1^e schijf, zijnde 20 % van de toegekende subsidie na het geven van het bevel van aanvang aan de Bond Beter Leefmilieu;

2. 2^e schijf, zijnde maximaal 30 % van de toegekende subsidie na de evaluatie en goedkeuring van '(1) communicatieplan, werkplan onderhoud en evaluatieplan, (2) evaluatie oproep actieve begeleiding doelgroepen,(3) aanmaak 'doelgroepgerichte pagina's' door de stuurgroep (stuurgroep 2) en dit afhankelijk van de uitgevoerde prestaties. De 2^e schijf van 30 % van de toegekende subsidie wordt uitbetaald indien het totaal van de verantwoorde en aanvaarde uitgaven hoger of gelijk is 75 % van de 1^e schijf.

3. 3^e schijf, zijnde maximaal 30 % van de toegekende subsidie na de evaluatie en goedkeuring van het tussentijds evaluatie-rapport, de oproep voor begeleiding van leveranciers en de selectie daarvan, de algemene evaluatie van de actualisatie van de website' door de stuurgroep (stuurgroep 5) en dit afhankelijk van de uitgevoerde prestaties; de 3^e schijf van 30 % van de toegekende subsidie wordt uitbetaald indien het totaal van de verantwoorde en aanvaarde uitgaven hoger of gelijk is aan de som van de 1^e schijf + 75 % van de 2^e schijf.

4. Het saldo, zijnde maximaal 20 % van de toegekende subsidie na de goedkeuring van het totaalproject door de laatste stuurgroep (stuurgroep 6) en na de goedkeuring van de financiële eindafrekening.

De uitbetaling van de eerste schijf van de subsidie zal gebeuren na schriftelijke aanvraag van de Bond Beter Leefmilieu.

De uitbetaling van de 2^e en volgende schijven van de subsidie, met uitzondering van het saldo, zal gebeuren na schriftelijke aanvraag door de Bond Beter Leefmilieu en na voorlegging van de nodige bewijsstukken tot staving van de gemaakte kosten eventueel beperkt tot de werkelijk gedane uitgaven (in tweevoud).

Het saldo van de subsidie zal worden uitbetaald na schriftelijke aanvraag van de Bond Beter Leefmilieu en na voorlegging van het eindverslag en alle verantwoordingsstukken in verband met de nog niet aanvaarde kosten bij uitbetaling van vorige schijven (in tweevoud). De uitbetaling van het saldo zal voor advies worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën.

Indien blijkt dat de voorwaarden waaronder de subsidie werd verleend niet werden nageleefd of dat de subsidie niet werd aangewend voor de doeleinden waarvoor ze werd verleend, moet de subsidie voor het betwiste gedeelte terugbetaald worden binnen de 14 kalenderdagen nadat de BBL hierom werd verzocht door de bevoegde minister.

Art. 4. Binnen de rubrieken werkingskosten en personeelskosten van de begroting kunnen er zonder voorafgaandelijke toestemming van de administratie, mits rapportering ervan bij de schriftelijke aanvraag tot vrijgave van een schijf of het saldo van de projectsubsidie, overhevelingen gebeuren tussen individuele kostensoorten indien het bedrag van de overheveling maximaal 20 % bedraagt van het totaal voorziene bedrag van de individuele kostensoort in de begroting.

Voor overhevelingen van in totaal meer dan 20 % is er een voorafgaandelijke schriftelijke toestemming nodig van het afdelingshoofd van de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid.

Tussen de rubrieken werkingskosten en personeelskosten kunnen er overhevelingen gebeuren zonder voorafgaandelijke toestemming van de administratie, mits rapportering ervan bij de schriftelijke aanvraag tot vrijgave van een schijf of het saldo van de projectsubsidie indien het bedrag van deze overhevelingen maximaal 10 % bedraagt van de totale voorziene bedragen van deze rubrieken in de begroting. Voor overhevelingen van in totaal meer dan 10 % is er een voorafgaandelijke schriftelijke toestemming nodig van het afdelingshoofd van de afdeling Algemeen Milieu – en Natuurbeleid.

Art. 5. Het project 'Milieukoopwijzer : een milieuvriendelijke aankoopgids voor grootverbruikers' loopt gedurende een periode van 18 opeenvolgende kalendermaanden. De startdatum van het project zal worden bepaald in een afzonderlijk bevel van aanvang. Gedurende de vakantieperiode kan er, mits onderlinge toestemming tussen de administratie en BBL, een schorsingsperiode worden ingebouwd.

Art. 6. Strategische doelstellingen

Als milieuvriendelijke aankoopgids met een brede waaier aan producten en leveranciers is de Milieukoopwijzer als instrument goed te kaderen in het ruimere perspectief van Duurzame Ontwikkeling (cfr. Beleidsnota 2004-2009 Duurzame Ontwikkeling, Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009, ontwerpdocument Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling) : de aandacht voor de ecologische pijler vertaalt zich in het aanbod van milieuvriendelijke producten en de sensibilisering om sparend om te gaan met natuurlijke grondstoffen; spaarzaam omgaan met onvervangbare grondstoffen is verder de voorwaarde voor een rechtvaardiger mondiale herverdeling van natuurlijke rijkdommen, waardoor het sociaal aspect wordt meegenomen; omdat opname van leveranciers niet-limitatief is en vooral via het overlegmodel werkt, werkt dit instrument ook economisch stimulerend : het versterkt de marktpositie van de deelnemende bedrijven door hun milieuvriendelijk imago uit te dragen en het kan bedrijven ertoe aanzetten om hun milieuvriendelijk aanbod te verhogen en innovatieve alternatieven op de markt te brengen.

Duurzame ontwikkeling hecht ook veel waarde aan betrokkenheid van middenveldorganisaties en benadrukt het belang van het verder bouwen op reeds lopende processen (liever dan tijd en energie te verliezen door het opstarten van nieuwe initiatieven) : het project wordt uitgevoerd door de koepel van de natuur- en milieuverenigingen en kan aldus ook rekenen op permanente bekendmaking via de geëigende kanalen van het middenveld. De Milieukoopwijzer, die bijna vier jaar loopt, is intussen ingebed geraakt in en werkt ondersteunend voor verschillende milieuzorgprogramma's in functie van de 3 beoogde doelgroepen : MOS (Milieuzorg op School) naar de onderwijswereld, de Samenwerkingsovereenkomst (interne milieuzorg niveau 1) naar de lokale besturen, en IMZ naar administratieve entiteiten van de Vlaamse overheid.

Beleidsnota Duurzame Ontwikkeling 2004-2009 : 'Het regeerakkoord van de huidige Vlaamse Regering bevestigt ook het engagement voor een buitenlands beleid gericht op duurzame ontwikkeling : « We zullen een actieve bijdrage leveren ... aan de Europese en internationale engagementen inzake duurzame ontwikkeling » (p.13)

UNECE-Strategie van Educatie voor Duurzame Ontwikkeling : op de High-Level Meeting in Vilnius (maart 2005) hebben alle lidstaten van de UNECE, waaronder België, deze strategie en het eraan gekoppelde implementatieplan aangenomen. Op deze manier schakelt België zich ook in in de Decade voor Educatie voor Duurzame Ontwikkeling (2005-2014) van de UNESCO. Het MOS-project en de Milieukoopwijzer als ondersteunend instrument leveren hieraan een wezenlijke bijdrage.

De Milieukoopwijzer sluit ook aan bij een reeks beleidsteksten.

— Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009 (p. 18) : 'In de fase van beleidsuitvoering spelen sociale instrumenten vnl. een ondersteunende en aanvullende rol t.o.v. juridische en economische instrumenten. De Vlaamse overheid maakt er veelvuldig gebruik van om het milieubewustzijn van individuen of groepen te vergroten met het oog op de vermindering van de milieubelasting van hun activiteiten'... 'Er is een belangrijke werking rond natuur- en milieueducatie gegroeid, zowel gericht naar het onderwijs als naar burgers of specifieke doelgroepen. Sensibiliseringscampagnes moeten burgers aanzetten tot afvalpreventie, tot rationeel energie- en watergebruik.... Procesbegeleiding om projecten meer in interactie met alle betrokkenen te laten ontstaan, krijgt meer en meer aandacht.' « Er zijn diverse vormen van sociale instrumenten, gaande van communicatie, informering, sensibilisering, voorlichting en beleidsvoorlichting, educatie,... Binnen het niveau van het Vlaamse Gewest zijn meerdere domeinen betrokken – zeker bij het instrument educatie en vorming – en binnen het milieubeleidsdomein zijn meerdere beleidsvelden actief. Aangestipt moet worden dat het inzetten van deze instrumenten dikwijls ook heel arbeidsintensief is, wil men tot kwaliteitsvolle communicatieprocessen komen. De instrumenten communicatie, informering, sensibilisering, voorlichting en educatie worden ingezet om milieuproblemen, milieubeleid of milieuplossingen te verduidelijken en de kennis in dit verband te verbreiden. Naast deze instrumentele inzet kan er ook sprake zijn van een pedagogische inzet van sociale instrumenten – gericht op het beïnvloeden van attitudes. Het accent wordt wat dit betreft evenwel gelegd bij de samenwerking met andere beleidsdomeinen, zoals wetenschapsbeleid, beroepsvorming en – voorlichting, cultuur en onderwijs. » (pag. 59-60)

— Inzake afvalstoffenbeleid geldt het voorkomen van afvalstoffen nog steeds als eerste prioriteit, wat aansluit bij het preventiebeginsel en het 'brongerichtheid'beginsel, waarop de beleidsvisie van Leefmilieu steunt (beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009 : 6.3.4 en 5.2, MBP 2003-2007 project 11)

— Zowel het Regeerakkoord 2004 (p. 7e.a.) als de Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009 (p. 25 e.a.) wijzen op de 'meedoengedachte': 'Anderzijds moet de overheid de burger en het bedrijfsleven, in het kader van de 'meedoengedachte' ook wijzen op de eigen verantwoordelijkheid: milieubescherming is een zaak en verantwoordelijkheid van allen, niet alleen van de overheid'. 'Om dat te verzekeren moet milieuzorg nog meer structureel verankerd worden in de organisatie. Milieucriteria moeten mee opgenomen worden in o.m. beheersovereenkomsten en bestekken en elke entiteit moet in de uitvoering van haar taken rekening houden met de mogelijke milieu-impact'. De Milieukoopwijzer is een instrument waarmee de bezoeker zelf zijn volledige proces tot milieuvriendelijke gedragsverandering kan sturen: van informatie omtrent keuzes tot het daadwerkelijk milieuvriendelijk aankopen.

— Zowel het Regeerakkoord 2004 (p. 13) als de Beleidsnota Leefmilieu en Natuur 2004-2009 (6.3.8) wijzen op het belang van een innovatief milieubeleid. 'Uit afwegingen tussen de draagkracht van de beschikbare milieugebruiksruimte op onze planeet in verhouding tot de bevolkingsevolutie en bestaande of nagestreefde productie- en consumptiepatronen, komt de nood naar voor aan innovatieve sprongen.' Een instrument als de Milieukoopwijzer kan door te wijzen op het klantenpotentieel de bedrijfswereld stimuleren tot het versneld zoeken naar milieuvriendelijke alternatieven.

— De Milieukoopwijzer werkt ondersteunend voor IMZ van de Vlaamse overheid en de Samenwerkingsovereenkomst met lokale besturen. Hierdoor draagt hij bij aan de voorbeeldfunctie van de overheid (Regeerakkoord 2004 p. 73): 'we geven het goede voorbeeld en kopen milieuvriendelijke producten, geproduceerd in menswaardige omstandigheden, aan vergelijkbare kostprijs en met een gelijkwaardige levensduur.' (cfr. MBP 2003-2007: project 37 IMZ in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen, en project 31 Aanspreekpunt Lokale Overheden).

Operationele doelstellingen

De Milieukoopwijzer wil bijdragen tot de effectieve vermindering van de afvalberg, de verontreiniging door afvalstoffen en tot de effectieve afname van energie- en waterverbruik door:

- actuele, concrete en praktische informatie aan te bieden rond milieusparende producten en hun leveranciers;
- aankoopverantwoordelijken van grootverbruikers van de doelgroepen onderwijs, lokale besturen, administraties verder aan te sporen om minder te consumeren en waar mogelijk op basis van wetenschappelijk onderbouwde productinformatie en vlot toegankelijke leveranciersgegevens te kiezen voor milieusparende alternatieven;
- minstens vier nieuwe doelgroepen (jeugdsector, toeristische sector, socio-culturele sector en verzorgingsinstellingen) op aangepaste wijze te benaderen (zie bijkomende nota voorstel van communicatiestrategie' in bijlage 4);
- leveranciers ertoe te brengen om hun aanbod milieusparende producten uit te breiden.

Art. 7. Omschrijving van het project :

In deze verlenging zijn enerzijds de voortdurende actualisatie en onderhoud van de website en anderzijds uitvoerige communicatie met een bijzonder begeleidingsprogramma om het brede gebruik van de website in te burgeren, absoluut prioritair.

— Permanente actualisatie van het bestaande materiaal van de website: de website Milieukoopwijzer bevat heel wat concrete product- en leveranciersinformatie die actueel moet blijven om haar waarde niet te verliezen. Ook de criteria, rangorde en informatie van de website moeten aangepast waar nodig.

— Verbreding naar grootverbruikers: de website wordt nu reeds geraadpleegd door andere dan de drie huidige doelgroepen (scholen, lokale besturen en administraties). Een verbreding naar grootverbruikers' met specifieke invalshoeken voor de verschillende deelgroepen is een van de kerndoelstellingen. Dit vereist zowel technische als inhoudelijke aanpassingen.

— Bevorderen van brede inburgering van het gebruik van de website via een gedifferentieerde communicatiestrategie: naast veeleer klassieke communicatie-instrumenten tevens via een actief begeleidingprogramma: het project zal actief begeleiden bij het milieusparend heroriënteren van het aankoopbeleid van de doelgroepen en het uitbreiden van het milieusparend productgamma van de leveranciers. Op communicatief vlak worden een aantal bestaande middelen verder uitgebouwd, maar ook een reeks nieuwe initiatieven ingevoerd. Zo komt er bijvoorbeeld meer nadruk op communicatie naar de leveranciers en fabrikanten.

— De bestaande monitoring (schriftelijke enquête bij gebruikers en leveranciers, maandelijkse meting bezoekers van de website,...) van de milieukoopwijzer wordt gehandhaafd en uitgebreid voor de nieuwe doelgroepen.

Het marktonderzoek dat met de verdere ontwikkeling van de website gepaard gaat, is onderworpen aan volgende vereisten:

— nastreven van volledigheid door iedereen dezelfde kansen te geven om te participeren. Hiertoe wordt een brede mailing opgezet naar enkele honderden bedrijven met e-post herinnering/telefonische opvolging. De mailing gebeurt na contact vooraf met de koepelorganisaties of federaties;

— het vastleggen van de criteria gebeurt na afspraak binnen de stuurgroep en na ruggespraak met federaties (of enkele leden, waar geen federatie aanwezig is), het Europees Milieubureau (EEB), European Partners for the Environment (EPE), het Onderzoeks- en informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties (OIVO);

— voorafgaand aan de lancering van het aanbod op de website krijgen de deelnemende bedrijven en federaties de kans om de aangemaakte informatie na te kijken op de nog niet-gepubliceerde website op het net en krijgen recht van wederwoord;

— de internet-koopwijzer is een open aanbod aan de bedrijfswereld. Dit wordt ook concreet gemaakt door de regelmatige actualisering van de informatie. Bij de bekendmaking en lancering van de website wordt dan ook om een reactie, opmerkingen en aanvullingen gevraagd;

— de reeks opgenomen bedrijven is niet-limitatief; indien nog niet vermelde bedrijven opgenomen willen worden, kunnen ze zich kandidaat stellen.

Voornaamste instrumenten :

- de website van de milieukoopwijzer technisch en inhoudelijk aangepast en uitgebreid, als informatiedrager;
- 2 CD-roms met power-point-presentaties: één voor beurzen en één voor workshops, geactualiseerd;
- een folder en affiche om de naambekendheid te blijven vergroten;
- voor andere communicatiemiddelen zie het projectvoorstel.

Art. 8. Het project zal worden begeleid door een stuurgroep.

Deze stuurgroep zorgt voor de inhoudelijke opvolging van het project.

Deze stuurgroep is samengesteld als volgt :

- 2 vertegenwoordigers van Aminabel;
- 1 vertegenwoordiger van OVAM;
- 1 vertegenwoordiger van OVAM-Stip;
- 1 vertegenwoordiger van het Departement Onderwijs;
- 4 adviseurs : vertegenwoordigers van de verschillende onderwijskoepels (OVSG, VSKO, Provinciaal Onderwijs, Gemeenschapsonderwijs);
- 1 vertegenwoordiger van Administratie Logistiek Management;
- 1 vertegenwoordiger van Centrale Cel Milieuzorg bij de Vlaamse Overheid;
- 1 vertegenwoordiger van Centraal Aanspreekpunt Lokale Overheden Aminal;
- 1 vertegenwoordiger van VVSG;
- 1 vertegenwoordiger van VVP;
- 1 vertegenwoordiger van ANRE;
- 1 vertegenwoordiger van VMM;
- 1 vertegenwoordiger van de doelgroep jeugdwerk;
- 1 vertegenwoordiger van de toeristische sector;
- 1 vertegenwoordiger van de doelgroep verzorgingsinstellingen;
- 1 vertegenwoordiger van de doelgroep socio-culturele sector;
- 2 vertegenwoordigers van consumentenorganisaties;
- 1 vertegenwoordiger van de coördinatiecel DO;
- 1 vertegenwoordiger van de Vito (Emis, projectgroep productstudies);
- 1 vertegenwoordiger van de Afdeling Statistiek van het departement Algemene Zaken en Financiën;
- 1 vertegenwoordiger van UNIZO;
- 1 vertegenwoordiger van FEDIS;
- 1 vertegenwoordiger van VOKA.

Twee vertegenwoordigers van de BBL zijn als projecthouder aanwezig bij de stuurgroep.

Het voorzitterschap en het secretariaat van de stuurgroep wordt waargenomen door de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid van de administratie AMINAL.

De ontwerp-verslaggeving van de stuurgroep wordt waargenomen door de BBL en voorafgaandelijk aan de administratie voorgelegd ter goedkeuring.

De stuurgroep vergadert minimaal in :

Maand 2 stuurgroep 1.

Maand 5 stuurgroep 2.

Maand 8 stuurgroep 3.

Maand 12 stuurgroep 4.

Maand 14 stuurgroep 5.

Maand 18 stuurgroep 6.

De bovenvermelde maanden kunnen afhankelijk van het verloop van het project worden aangepast door de stuurgroep.

De voorzitter van de stuurgroep kan de stuurgroep ook op andere tijdstippen samenroepen indien dit zou nodig blijken uit het verloop van dit project.

Bovendien kan de invulling van de stuurgroepvergaderingen bijgestuurd worden afhankelijk van het verloop van dit project.

Art. 9. De financiële opvolging zal gebeuren door de afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer.

Art. 10. Het personeel dat de opdracht gaat uitvoeren wordt aangeduid/aangeworven door de BBL mits de keuze wordt voorgelegd voor akkoord aan de afdeling Aminabel van Aminal.

Art. 11. De subsidie zal worden gestort op rekeningnummer 001-1475409-18 van de Bond Beter Leefmilieu, Tweakerkenstraat 47, 1000 Brussel.

Art. 12. De Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 16 december 2005.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Y. LETERME

De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur,
K. PEETERS